Sivustakatsojasta osalliseksi
– turvallista kotoutumista Järvenpäässä

Kotoutumisohjelma 2022–2024

Järvenpää
Rohkeutta ja onnistumisia

Sisältö

1 Johdanto 3

2 Kotoutumistyön ohjaus 4

2.1 Valtakunnallinen ohjaus 4

2.2 Järvenpään kotoutumisohjelma 5

3 Mistä kotoutumisen ekosysteemi koostuu? 6

4 Kotoutumistyön rahoitus 9

5 Maahanmuuttajat ja kotoutuminen Järvenpäässä 10

5.1 Väestönkasvu 10

5.2 Humanitäärinen vastaanotto 11

5.3 Hyvät väestösuhteet ja kulttuurien välinen vuoropuhelu 11

5.4 Kunnat palvelut kotoutujan tukena 12

5.5 Keski-Uudenmaan kuntayhtymän sosiaali- ja terveyspalvelut kotoutujan tukena 12

5.6 Kumppanuutta Tukea ja tekoja -verkostossa 13

6 Ohjelmakauden 2022–2024 tavoitteet ja seuranta 14

6.1 Tarkennukset palveluittain 15

6.2 Tukea ja tekoja -verkosto 22

7 Lähteet ja lisätietolinkit 23

1 Johdanto

Lain (1386/2010) mukaisesti kunnan on kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi laadittava Kotoutumisohjelma. Ohjelma toimii kotoutumista tukevien palvelujen suunnittelun, ohjauksen ja kehittämisen välineenä. Ohjelmassa otetaan huomioon kaikki kunnan alueella asuvat maahan muuttaneet oleskelun perusteesta riippumatta.

Kotoutumisohjelmassa esitettyjen kotoutumisen edistämisen toimien tavoitteena on ***kannustaa nopeaan kielitaidon saamiseen ja yhteiskunnalliseen osaamiseen liittyvään kotoutumiseen. Lisäksi tuetaan maahanmuuttajan pyrkimystä saavuttaa kantaväestöön kuuluvien kanssa yhdenvertainen asema kuntalaisena koulutuksen, työllisyyden ja sosiaalisen elämän saroilla. Mahdollisuuksien mukaan tuetaan maahanmuuttajan halua ylläpitää äidinkielen taitoaan sekä yhteyttä syntymäalueensa ihmisiin ja kulttuuriin.***

Tavoitteiden toteutumiseen tarvitaan kunnan ja muiden paikallisten viranomaisten ja toimijoiden (järjestöt, yhteisöt, kansalaisyhteiskunta) vahvaa yhteistyötä.

Kotoutumiseen halukkaalla on ensisijainen velvollisuus kotoutumiseen, mitä kotoutumisen edistämisellä tuetaan. Kotoutumispalveluissa asiakkaita ohjataan ensisijaisesti opiskelemaan suomen kieltä, ymmärtämään Suomen kulttuuria, arvoja ja historiaa sekä hankkimaan muita tarvittavia ammatillisia valmiuksia osana kotoutumisprosessia.

Yhteiskunnalla on velvollisuus tarjota maahanmuuttajille riittävät mahdollisuudet kotoutumiseen ja osallistumiseen, mutta toisaalta oikeus odottaa maahanmuuttajien aktiivisesti osallistuvan oman kotoutumisensa ja tilanteensa edistämiseen. Onnistunut kotoutuminen edellyttää myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien välillä.

Oikea-aikaiset maahanmuuttajien tarpeisiin perustuvat alkuvaiheen palvelut ja toimintatavat nopeuttavat kotoutumista ja vähentävät pitkäkestoisten palvelujen tarvetta. Järvenpään väestönkasvua yhtenä selittävänä osana on maahanmuutto. Kotoutumista tukevia toimenpiteitä tulee kehittää yhä vahvemmin osaksi kaupungin peruspalveluja. Vapaa-ajan, harrastamisen ja vaikuttamisen verkostojen kautta maahanmuuttaja pääsee nopeammin osaksi yhteisöä. Tämä lisää kulttuurien välistä vuoropuhelua ja kaksisuuntaista kotoutumista. Koulutus- ja työllistymispolkuja tulee sujuvoittaa yhä edelleen ja varmistaa asiakasohjauksen yksilöllinen riittävyys.

Ohjelma hyväksytään kaupungin valtuustossa. Kotoutumisohjelman toimeenpanosta vastaavat asianomaiset toimialat. Ohjelmakokonaisuuden seurannasta vastaa Hyvinvointipalvelualueella Kotoutumispalvelut.

Monikulttuurinen kuntalaisraati (koto-raati) tutustui kotoutumisohjelma 2022–2024 luonnokseen. Raadin työstämä julkilausuma liitettiin osaksi valtuustolle tehtyä päätösesitystä.

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisema **Kotoutumisen sanasto** yhdenmukaistaa kotoutumiseen, yhdenvertaisuuteen ja syrjintään liittyvien käsitteiden käyttöä. Linkki sanastoon löytyy ohjelman luvusta 7, jossa on myös muita kotoutumiseen liittyviä tietolinkkejä.

Kotoutumisohjelma toimii kotoutumista tukevien palvelujen suunnittelun, ohjauksen ja kehittämisen välineenä.

2 Kotoutumistyön ohjaus

Kunkin hallituskauden kotoutumisen edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet määritellään valtioneuvoston hyväksymässä valtion Kotoutumisohjelmassa (VALKO). Pääministeri Marinin hallituskaudella VALKO:n korvaa eduskunnalle keväällä 2021 annettu selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista (luku 7). Selvityksen mukaan nykymuodossaan kotoutumisen toimenpiteet eivät riittävän hyvin tavoita kaikkia maahanmuuttajia. Panostuksia ja muutoksia tarvitaan laajasti työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen.

Maahanmuuttajien työllisyysaste kasvaa maassa asumisen myötä, mutta liian hitaasti.

Järvenpään kotoutumisohjelmassa peilataan selonteossa esitettyjä asioita kotoutumistyön kehittämiseen. Maahan muuttaneet ovat kuntalaisina oikeutettuja kunnan palveluihin. Palvelukohtaisen lainsäädännön rinnalla tunnistetaan maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvä lainsäädäntö.

2.1 Valtakunnallinen ohjaus

Laki kotoutumisen edistämisestä ja valtion kotouttamisohjelma (VALKO)

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa
- kotoutumisen edistämisen liittyvästä lainsäädännöstä
- ELY-keskusten ohjaamisesta kotoutumiseen ja hyvien etnisten suhteiden edistämiseen liittyvissä tehtävissä
- työntekijöiden, opiskelijoiden, harjoittelijoiden ja tutkijoiden maahanmuuttoon liittyvästä politiikasta ja lainsäädännöstä
- myöntää valtionavustusta järjestöille kotoutumista tukevaan työhön.

Sisäministeriö
- ohjaa ja kehittää maahanmuuttohallintoa, yhteensovittaa maahanmuuttoasioihin liittyvää toimintaa eri hallinnonaloilla ja vastaa maahanmuuttopolitiikan sekä maahanmuuttoa ja kansalaisuutta koskevan lainsäädännön kokonaisuudesta
- edustaa Suomea useimmissa Euroopan unionin ja kansainvälisen yhteistyön maahanmuuttoasioissa
- tulosohjaa Maahanmuuttovirastoa. Maahanmuuttovirasto vastaa oleskelulupien ja kansalaisuuden myöntämisestä, EU-kansalaisten rekisteröinnistä, turvapaikkahakemusten käsittelystä, vastaanottokeskusten toiminnan ohjauksesta, ulkomaalaisen matkustusasiakirjojen myöntämisestä sekä käännyttämisestä ja karkottamisesta.

Ulkoministeriö
- vastaa Suomen viisumipolitiikasta. Suomen ulkomaan edustustot myöntävät viisumeita ja vastaanottavat kansalaisuusilmoituksia sekä oleskelulupahakemuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö
- vastaa maahanmuuttajien koulutuksen kehittämisestä eri koulutusasteilla sekä maahanmuuttajien kulttuuria, uskontoa, nuorisotyötä ja liikuntaa koskevista asioista. Opetushallitus vastaa maahanmuuttajien koulutusasioista sekä ulkomaalaisten tutkintojen tunnustamisesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö
- vastaa maahanmuuttajien terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä sekä maahanmuuttajien toimeentuloon liittyvistä kysymyksistä.

Oikeusministeriö
- koordinoi kansallista perus- ja ihmisoikeuspolitiikkaa ja vastaa yhdenvertaisuuslainsäädännön toimeenpanosta sekä turvapaikanhakijoiden oikeusapuunliittyvästä lainsäädännöstä.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu
- on itsenäinen ja riippumaton viranomainen, jonka tehtävänä on edistää yhdenvertaisuutta ja puuttua syrjintään.

2.2 Järvenpään kotoutumisohjelma

Kotoutumisohjelma edistää osaltaan kaupunkistrategian strategisten päämäärien toteutumista. Kotoutumisohjelman avulla yhteensovitetaan kotoutumista tukevaa toimintaa, joka integroituu yhä vahvemmin osaksi peruspalveluja. Kansalaisyhteiskunnan toiminnalla on keskeinen merkitys julkisten palvelujen täydentäjänä.

Kotoutumisohjelma 2022–2024 tavoitteita ja toimenpiteitä ohjaavat linjaukset ja niiden linkittyminen strategisiin päämääriin:

Edistämme vieraskielisten työllistymistä ja työ- ja opiskeluperusteista maahanmuuttoa

Strateginen päämäärä T2: Vetovoima
Yritysten ja muiden toimijoiden toimintaedellytyksiä tarkastellaan myös maahanmuuton ja vieraskielisen työvoiman saatavuuden näkökulmasta. Ohjelmakauden aikana nostetaan esiin vieraskielisen työvoimaan liittyviä kysymyksiä, yhteistyönrakenteita ja kehittämiskohteita.

Tarvitsemme osaavaa työvoimaa ja on tärkeää, että kuntaan muuttavat kotoutuvat Järvenpäähän

Strateginen päämäärä T1: Pitovoima
Maahanmuutto on kaupungin työvoiman määrää nostava tekijä. Työvoiman kansainvälistyessä kiinnitetään yhä enemmän työn ja opiskelun vuoksi Suomeen muuttaneiden paikalliseen kotoutumiseen. Tunnistamme vieraskielisen väestön erityistarpeet ja kahdensuuntaisen kotoutumisen merkityksen. Asiakasohjausta on saatavilla riittävästi. Kotoutumista edistetään yhteisöjen ja verkostojen yhteistyönä.

Kannamme vastuuta humanitäärisestä maahanmuutosta

Strateginen päämäärä T3: Tehokkaat palvelutuotantoprosessit
Järvenpää vastaanottaa kuntapaikoille kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä, jotka ovat kiintiöpakolaisia tai oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita. Kuntaan saapuu myös itsenäisenä muuttajina henkilöitä, jotka ovat tulleet Suomeen samalla tavoin. Kotoutumisen alkuvaiheessa he tarvitsevat tietoa, neuvontaa ja ohjausta. Kohdennettujen palvelujen ja toimenpiteiden järjestäminen varmistaa oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumisen. Kielen ja kulttuurin opiskelun myötä osallisuus ja vastuunotto omasta elämästä mahdollistuu yhä paremmin.

Edistämme maahanmuuttoa koskevan keskustelukulttuurin rakentumista

Strateginen päämäärä A1: Hyvä elämä ja toimiva arki
Eri väestöryhmien välisen vuorovaikutuksen merkitys korostuu arkipäivän tilanteissa ja lähiyhteisöissä. Kunnan ja järjestöjen rooli on keskeinen hyvien väestösuhteiden edistämiseksi ja syrjinnän ja rasismin ehkäisyssä.

Kotoutumisohjelman tavoitteet ja toimenpiteet edistävät vuoropuhelua ja seuraavat asenneilmapiiriä ja tunnistavat syrjinnän vaikutuksia. Edistämme maahanmuuttajataustaisten asukkaiden ja järjestötoimijoiden osallistumista ja vaikuttamista. Kehitämme maahanmuuttajille kohdennettua viestintää. Kaupungissa tehdään yhdenvertaisuussuunnittelua, jonka avulla puretaan ja vähennetään syrjinnän vaikutuksia.

Kuva: Shutterstock

3 Mistä kotoutumisen ekosysteemi koostuu?

Kotoutumisessa on kyse eri-ikäisten, eri vaiheissa olevien ihmisten asettautumisesta uuteen kulttuuriin ja kaupunkiin. Taustasyyt Suomeen tulolle ovat yksilölliset ja tällöin lähtökohdat kotoutumiselle ovat erilaiset. Maahan muuttanut tarvitsee erilaisia ohjaus- ja neuvontapalveluja, peruspalveluja, tukipalveluja, asettautumisen verkostoja, vertaistukea, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, opiskelu- ja työpaikkoja.

Kotoutumista edistävää toimintaa ja palveluja tarjotaan niin päällekkäisinä kuin peräkkäisinä toimintoina. Verkoston toimijoiden tulee olla tietoisia toisistaan ja tunnistaa myös keskinäinen synergia. Yhdessä toimien tuotetaan kattavasti kotoutujille kohdennettuja palveluja ja mahdollistetaan integroituminen kuntalaisen palveluihin ja osallisuus kuntalaisena.

Kotoutumistyöhön vaikuttaa digitaalisten palvelujen yleistyminen. Sen nähdään tukevan toiminnan uudistumista ja asiakaslähtöisten palveluiden kehittämistä. Yhä laajemmalle kohderyhmälle pystytään tarjoamaan tietoa ja neuvontaa.

Digitaaliset palvelut ovat myös haaste maahanmuuttajille. Palvelujen käyttämiseen tarvitaan taitoja, tietoja ja välineitä, joita ei välttämättä ole kaikilla. Merkittävänä kotoutumisen edistäjä on yhteiskunnassa tarvittavien tietojen taitojen hankkiminen ja saavuttaminen.

Ohjelmakaudella tulee panostaa maahanmuuttajien digiosaamisen kehittämiseen. Palvelujen tulee tunnistaa maahanmuuttajat digipalvelun käyttäjinä; kuinka asiakas opastetaan palvelun käyttäjäksi.

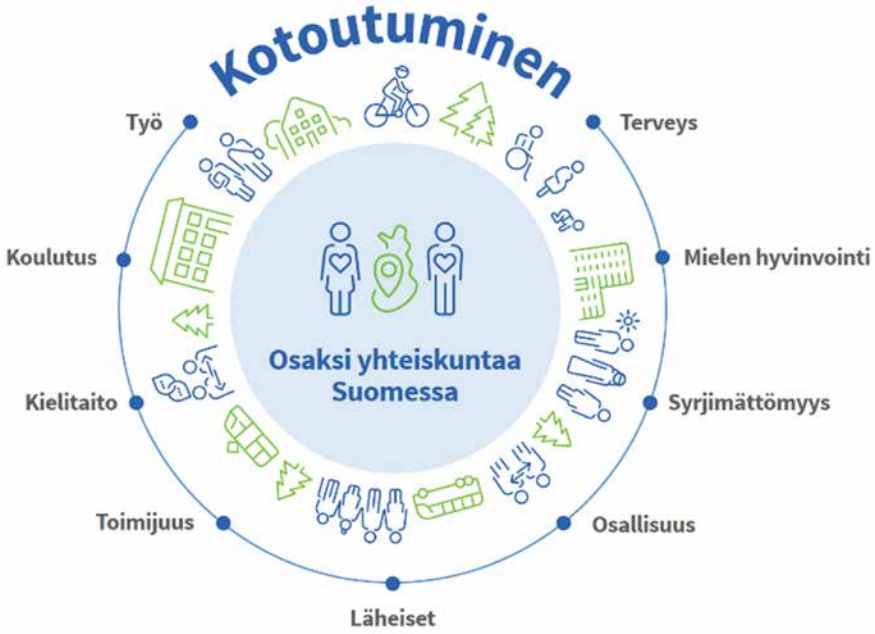

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

www.thl.fi/monet

TURVAPAIKKA-, MAAHANMUUTTO- JA KOTOUTTAMISRAHASTO
Euroopan unionin tuella

ELY-KESKUS:
Kuntiin ohjaaminen sekä kotoutumisen tuki. Alueellisen työpaikka- ja koulutustilanteen ylläpito.

Suomeen muutetaan **työn, perheen ja opiskelun** vuoksi. Suomi vastaanottaa myös kiintiöpakolaisia.

VASTAANOTTOKESKUS

Turvapaikanhakijat ilmoittavat hakevansa turvapaikkaa saapuessaan maahan.

MAAHANMUUTTO-VIRASTO:
Myöntää oleskeluluvan.

KUNTAAN MUUTTO

DIGI- JA VÄESTÖ-TIETOVIRASTO
Rekisteröityminen kunnan asukkaaksi

KELA, VERO

KUNTA:
- asumisen järjestelyt
- toimeentuloon liittyvien asioiden vireille laitto
- alkukartoitus ja kotoutumis-suunnitelma
- kunnan palvelut kotoutujan tarpeen mukaan (esim. sosiaali- ja terveys-palvelut, varhaiskasvatus, perusopetukseen valmis-tava opetus ja perusope-tus, kotoutumista edistävä koulutus esim. kotivanhem-mille).

TE-PALVELUT:
- alkukartoitus ja kotoutumis-suunnitelma
- kielitaidon lähtötason testaus
- kotoutumiskoulutus
- työllistämistä ja yrittäjyyttä edistävät palvelut (esim. palkkatuettu työ, työkokeilu, starttiraha, nopean työllisty-misen kokeilu).

OPPILAITOKSET:
Opiskelu, omaehtoinen opiskelu ja avoimet kurssit

ELINKEINOELÄMÄN TOIMIJAT:
työ, työkokeilut, harjoittelut ja palkkatuettu työ

KOLMAS SEKTORI:
Monipuolista toimintaa jo vastaanottovaiheesta asti. Vertaisryhmät, vapaaehtoistyö, kielikurssit, mentorointi, harrasteet

Viranomaisyhteistyö

Kotoutujan ympärillä on laaja viranomaisverkosto, jonka on lain mukaan kehitettävä monialaista yhteistyötä. Kotoutumisen alkuvaiheessa asiointi eri viranomaisen luona voidaan kokea monimutkaiseksi ja vaikeaselkoiseksi. Yhteistyössä tapahtuvalla tiedottamisella, neuvonnalla ja asiakasohjauksella varmistetaan sujuva asiointi sekä lisätään maahanmuuttajan valmiutta jatkossa hoitaa itsenäisesti omia asioitaan.

Kotoutujalle tärkeintä on tiedonsaanti ja neuvonta.

YKSILÖLLISET KOTOUTUMISTA EDISTÄVÄT PALVELUT

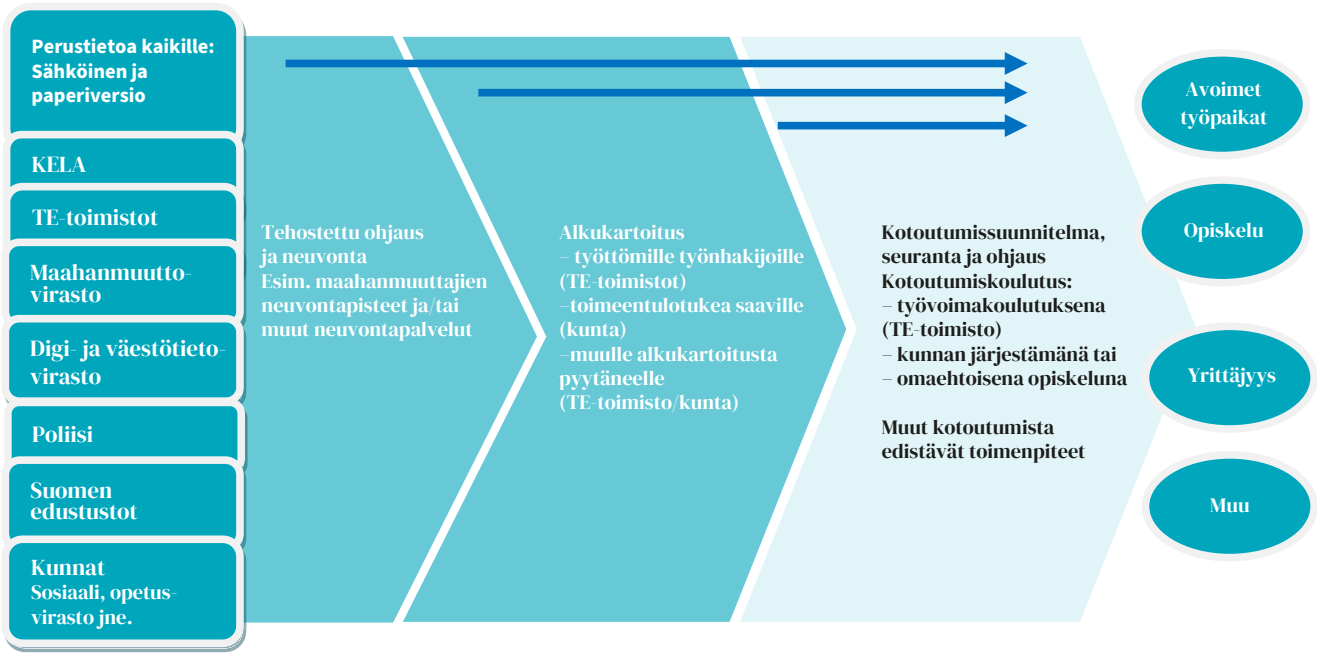

Lähde kotoutuminen.fi

Maahanmuuttajat ovat heterogeeninen ryhmä, joista osan voidaan katsoa kuuluvan heikommassa asemassa oleviin kuntalaisiin. Heidän tilannettaan tarkastellaan hyvinvointipalvelujen työryhmissä.

Kuntalaisten kokema turvallisuus on merkittävä osa hyvinvointia. Maahanmuuttajalle turvallisuuden kysymykset nousevat esiin ennakkoluulojen, syrjinnän ja rasismin kautta. Kantaväestö vastaavasti voi kokea uhkaa lisääntyvästä maahanmuutosta ja sen lieveilmiöistä. Turvallisuuden näkökulmia käsitellään viranomaisten yhteistyöryhmissä.

Eduskunnalle annetussa selonteossa nostetaan esiin työttömänä työnhakijana ja työvoiman ulkopuolella oleville maahanmuuttajille suunnatun kotoutumisen alkuvaiheen palveluprosessin kehittäminen.

Kotoutumispalvelut tekee asiakaskohtaista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Lisäksi se suunnittelee ja toteuttaa asiakkaille järjestettäviä yhteisinfoja TE-toimiston, Keusoten, Kelan, kaupungin palvelujen sekä tarvittaessa muiden tahojen (esim. poliisi, pelastuslaitos, velkaneuvonta) kanssa tarvelähtöisesti.

4 Kotoutumistyön rahoitus

Kunnille myönnetään valtionosuuksia, joiden tarkoituksena on taata kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuus koko maassa. Valtionosuuden laskennassa huomioidaan vieraskielisyyden perusteella määritellyt laskennalliset korvaukset. Peruspalvelujen valtionosuus kohdistuu vieraskielisten kuntalaisten peruspalvelujen käyttökustannuksiin. Valtionosuuksia kohdistuu myös maahanmuuttajille koulutuksen valtionosuuksien kautta.

Työnhakijana olevien maahanmuuttajien palvelut rahoitetaan osana julkisia työvoima- ja yrityspalveluita.

Kunnalle maksetaan valtion varoista korvauksia pakolaisten vastaanotosta ja kotoutumisen edistämisestä sekä laskennallisten että todellisten kustannusten perusteella. Kotoutumislain mukaisesti korvaukset tulee käyttää pakolaisten ohjaukseen, neuvontaan ja muuhun kotoutumista tukevan toiminnan järjestämiseen. Korvaukset jakautuvat laskennallisiin korvauksiin ja toteutuneiden kulujen mukaan maksettaviin korvauksiin. Korvattavia kustannuksia ovat

- laskennallinen korvaus pakolaisten ohjauksen, neuvonnan ja muun kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä
- alkukartoituksen järjestäminen
- sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannukset
- kunnan maksama toimeentulotuki
- tulkkaus- ja käännöspalvelujen hankinta
- ilman huoltajaa maassa asuvien lasten ja nuorten tuki
- paluumuuttoavustus
- entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin olevista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen
- sodissa vapaaehtoisina palvelleista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen
- ihmiskaupan uhrille annettujen palveluiden ja tukitoimista aiheutuvien kustannusten korvaaminen.

Kotoutumispalveluita kehitetään usein hankerahoituksella. Meneillään olevaa Keski-Uudenmaan kuntien yhteishanketta rahoittaa työ- ja elinkeinoministeriö. Erityisavustusrahoituksen avulla käynnistetään alueellinen maahanmuuttajien tieto-, neuvonta ja ohjauspalvelu.

Kotoutumistyöhön saadaan rahoitusta monesta eri lähteestä.

5 Maahanmuuttajat ja kotoutuminen Järvenpäässä

5.1 Väestönkasvu

Vieraskielisen väestön kasvu vaikuttaa Suomessa väestö- ja ikärakenteeseen 2020- ja 2030-luvuilla. Suomeen suuntautuvasta muuttoliikkeestä yli 90 prosenttia on työ-, perhe- ja opiskeluperäistä. Vastaavasti alle 10 prosenttia muuttoliikkeestä on humanitääristä maahanmuuttoa. Palvelujen suunnittelussa tulee huomioida yhä monimuotoisempi väestö ja siitä nousevat erityiskysymykset.

Vieraskielisten määrä on kasvanut noin 200 henkilöllä viime vuosina. Jos sama kehitys jatkuu, on Järvenpäässä noin 5 000 vieraskielistä vuoteen 2030 mennessä. Järvenpäässä suurimmat kieliryhmät ovat työllistymisen vuoksi Suomeen saapuvat virolaiset ja venäläiset.

Mikäli maahanmuuttajat saadaan integroitua suomalaiseen yhteiskuntaan niin, että he pärjäävät työmarkkinoilla, maahanmuutolla voi olla merkittävä myönteinen vaikutus julkiseen talouteen. Ulkomaalaisten työllisyyskehitys on ollut kaksijakoista: työllisyysaste nousee, mutta työttömien määrä laskee hitaasti. Tulevalla ohjelmakaudella selvitetään vieraskielisten työllisyyskehitystä Järvenpäässä ja tehdään kohdennettuja toimenpiteitä osana työllisyysohjelmaa.

Väestö	2016	2017	2018	2019	2020
Väestö yhteensä	41 529	42 572	43 410	43 711	44 455
Kansalaisuus muu kuin suomi	1 428 (3,4 %) Eurooppa 899	1 450 (3,4 %) Eurooppa 921	1 594 (3,7 %) Eurooppa 1 023	1 698 (3,9 %) Eurooppa 1 062	1 855 (4,2 %) Eurooppa 1 146
Kieli muu kuin kotimainen kieli	2 105 (5,0 %)	2 232 (5,2 %)	2 443 (5,6 %)	2589 (5,9 %)	2853 (6,4 %)
Kielijakauma, kieliä yli 70	viro 484 venäjä 318 vietnam 137 englanti 124 arabia 110 somali 90 thai 81 persia, farsi 50	viro 521 venäjä 362 vietnam 138 englanti 122 arabia 105 somali 85 thai 85 persia, farsi 64	viro 561 venäjä 382 vietnam 146 englanti 132 arabia 115 somali 100 thai 86 persia, farsi 83	viro 568 venäjä 418 vietnam 143 englanti 133 arabia 126 somali 105 thai 96 persia, farsi 92	viro 581 venäjä 482 arabia 160 vietnam 146 englanti 142 persia, farsi 109 somali 100 thai 92

Lähde: Tilastokeskus

Järvenpään kaupungin väestönkehitys osatekijöittäin vuosina 1990–2020

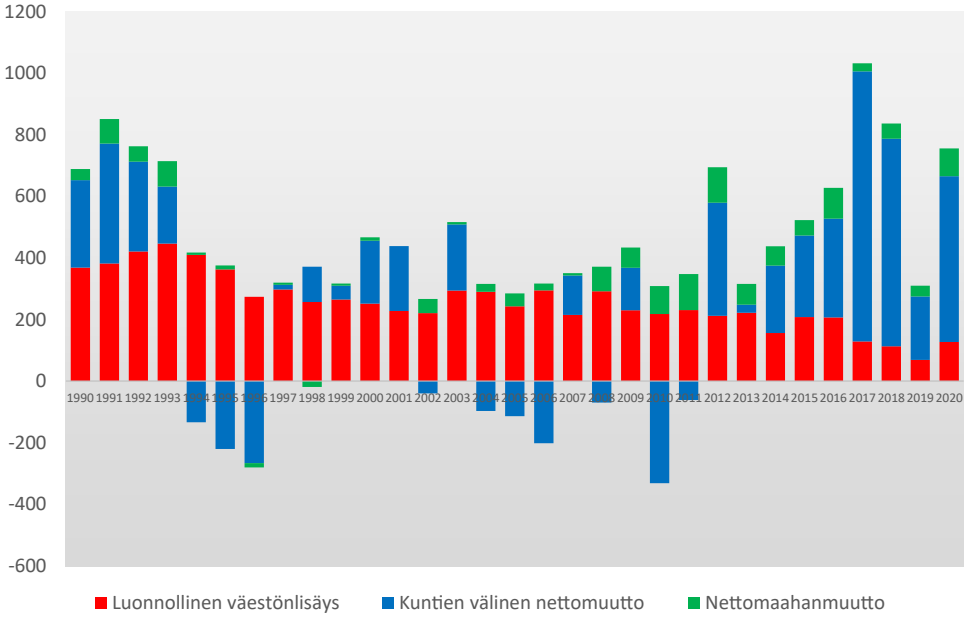

- Järvenpään väestönlisäys yhteensä noin +13 500 henkilöä vuosina 1990–2020 eli keskimäärin +435 henkilöä per vuosi
- Järvenpään väestönlisäyksestä tuli 10,1 prosenttia nettomaahanmuutosta vuosina 1990–2020
- Järvenpään 2010-luvun väestönlisäyksestä nettomaahanmuuton osuus 13,9 prosenttia

Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

Lähde: Tilastokeskus, väestö; muuttoliike

5.2 Humanitäärinen vastaanotto

Suomeen on saapunut vuosikymmenten ajan henkilöitä, jotka hakevat kansainvälistä suojelua turvapaikanhakijoina. Kiintiöpakolaisia on vastaanotettu 1970-luvulta alkaen. Vuodesta 1985 alkaen valtion vastaanotolle on määritelty vuosittainen kiintiö. Vuodelle 2022 esitetään 1500 henkilön kiintiötä.

Järvenpää on antanut kuntapaikkoja turvapaikkaprosessin kautta tulleille oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja kiintiöpakolaisille kaupungin päätöksenteon mukaisesti.

Lisäksi kuntaan muuttaa itsenäisesti kansainvälisen suojelun piiriin kuuluvia henkilöitä muista kunnista, vastaanottokeskuksista ja perheenyhdistämisen kautta.

Vastaanotosta on tehty *Sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotouumisen edistämisestä* Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY- keskus) kanssa. Sopimus on toistaiseksi voimassa ja se päivitetään Kotoutumisohjelman päivityksen yhteydessä. Sopimuksen perusteella valtionkorvauksia voidaan hakea kaikista kunnassa asuvista, korvausten piirissä olevista henkilöistä.

Kuntapaikoille vastaanotettavat henkilöt voivat olla oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita tai kiintiöpakolaisia.

Vastaanottotyö tehdään kotoutumispalvelujen ja Keusoten aikuissosiaalityön maahanmuuttajapalvelujen yhteistyönä. Kotoutumista tuetaan laajasti eri kaupungin ja kolmannen sektorin palveluissa ja toiminnoissa.

Päätös vastaanotettavista pakolaisista

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997-2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2021
15-20	25-30	?*	20-25	30-35	20-25	20	20	10	?**	15	15	98	15	15	15	15

**) pöytäkirjoissa ei päätöstä vuoden 1990 vastaanotosta*
***) pöytäkirjoissa ei päätöstä vastaanotosta vuosille 1997-2013*

Valtionkorvausten piirissä olevat henkilöt

31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
152	121	90	94	n. 80/arvio

Ohjelmakaudella 2022–2024 jatketaan edelleen pakolaisten vastaanottoa 15 henkilöä/vuosi.

5.3 Hyvät väestösuhteet ja kulttuurien välinen vuoropuhelu

Kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa turvallisuutta. Turvallisuus luo pohjaa hyvinvoinnille. Hyvinvointia ei voi olla ilman turvallisuutta. Valtioneuvoston sisäisen turvallisuuden selonteossa 2021 tavoitteeksi esitetään entistä turvallisempi maa kaikille ihmisille ja ihmisryhmille. Suhtautuminen maahanmuuton eri muotoihin katsotaan aiheuttavan yhteiskunnallisia jakolinjoja. Kotoutumiseen vaikuttaa kotoutumispalvelujen ja yksilön oman prosessin lisäksi yhteiskunnan vastaanottavuus, asenneilmapiiri ja syrjintä.

Järvenpäässä arvioidaan toimintaympäristön tilaa ja keskeisiä asioita kirjataan strategiaan, ohjelmiin ja suunnitelmiin. Toimintaympäristön arviossa tunnistetaan keskeiset turvallisuusongelmat ja -haasteet ja sellaiset ilmiöt, jotka voivat heikentää turvallisuutta tällä hetkellä tai tulevaisuudessa, ellei niihin puututa. Turvallisuudensuunnittelu on viestintää ja avointa hallintoa. Alueen tosiasiallisista turvallisuusongelmista kerrotaan, niiden laajuudesta, mitä niille tehdään ja miten turvallisuutta yleisesti edistetään.

Hyvinvointikertomuksen indikaattoreilla seurataan hyvinvoinnin tilaa. Tässä suunnittelussa ja seurannassa mukana ovat myös väestösuhteiden ja turvallisuuden ilmiöt.

5.4 Kunnat palvelut kotoutujan tukena

Selonteon (VALKO 2021) esityksillä pyritään edistämään kotoutumista laaja-alaisesti: työllisyyttä, terveyttä ja arjen hyvinvointia, perheiden kotoutumista, osallisuutta ja hyviä väestösuhteita. Eri osa-alueet tukevat myös toisiaan: esimerkiksi työllistyminen edistää osallisuutta ja hyvinvointia, hyvä terveys työllistymistä ja hyvät väestösuhteet hyvinvointia. Vanhempien ja koko perheen kotoutumisen tukeminen edistää myös lasten kotoutumista.

Maahanmuuttajataustaisten kuntalaisten määrän lisääntyessä on kiinnitettävä huomiota peruspalvelujen toimintaan. Saavuttaako vieraskielinen ja kulttuuria tuntematon kuntalainen tiedon palvelusta ja pystyykö hän asioimaan siellä? Peruspalvelut palvelevat kaikkia kuntalaisia. Kohdennetuilla palveluilla ja toimilla edistetään kotoutumista ja varmistetaan elämisen perusasioiden toteutuminen. Maahanmuuttajille kohdennettuja palveluja ovat esimerkiksi maahanmuuttajatoimisto Verson palvelut, Järvenpään Opiston suomi toisena kielenä – kurssit, perusopetusikäisten valmistava opetus ja suomen kielen ja oman äidinkielen opetus.

Selonteossa yhtenä toimenpiteenä esitetään ohjauksen ja neuvonnan vakinaistaminen ja vahvistaminen kaikille Suomeen muuttaneille maahanmuuton perusteesta, elämäntilanteesta tai maassa asutusta ajasta riippumatta. Tämän toimenpiteen edistämiseksi Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt erityisavustusrahoitusta. Keski-Uudenmaan kunnat ovat saaneet rahoituksen alueellisen palvelun käynnistämiseen 1.9.2021–31.8.2022. Hankkeen isäntäkuntana toimii Järvenpää.

5.5 Keski-Uudenmaan kuntayhtymän sosiaali- ja terveyspalvelut kotoutujan tukena

Sosiaalityö

Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveyspalvelujen (Keusote) aikuissosiaalityön maahanmuuttajapalvelut järjestää kuntayhtymän alueelle pysyvästi asettuneille pakolaisille sekä heihin rinnastettaville maahanmuuttajille sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut ja toimii asiantuntijana maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvissä kysymyksissä eri verkostoissa.

Keusoten maahanmuuttajapalvelut on jakautunut kahteen erilliseen tiimiin: jälkihuollon tiimiin ja maahanmuuttotiimiin. Jälkihuollon tiimi antaa palvelut kuntiin alaikäisinä tulleille pakolaistaustaisille nuorille, jotka ovat oikeutettu jälkihuollon palveluihin aina 25 ikävuoteen asti kuten myös lastensuojelun asiakkaille. Maahanmuuttotiimi tekee tiiviistä yhteistyötä kuntien kanssa ja antaa sosiaalipalveluita kuntien vastaanottamille kiintiöpakolaisille sekä pakolaistaustaisiin rinnastettaville maahanmuuttajille. Palvelu toimii konsultaatioapuna monikulttuurisuuskysymyksissä muille sosiaalipalveluille.

Keusoten pakolaiskorvaustiimi hakee yhteisesti eri palveluissa muodostuneiden kustannusten korvaukset valtiolta. He tiedottavat aktiivisesti esimiestasoa ja sitä kautta eri tiimejä pakolaiskorvausprosessista, jotta pakolaiskorvaukset saadaan haettua mahdollisimman kattavasti takaisin valtiolta.

Keusoten maahanmuuttajapalvelut järjestää myös paperittomien henkilöiden kiireelliset ja välttämättömät sosiaalipalvelut ja toimii asiantuntijana paperittomuuteen liittyvissä kysymyksissä.

Maahanmuuttajapalvelut antavat sosiaalipalveluita myös ihmiskaupan uhreille ja tekevät viranomaistyötä asian saralla. Paperittomat tunnistetaan yhtenä asiakasryhmänä kuntayhtymässä.

Terveyspalvelut

Keusoten terveyspalveluissa toimii moniammatillinen maahanmuuttotiimi. Tiimi kehittää ja tekee yhteistyötä sosiaalipalvelujen maahanmuuttotiimin ja kuntien kanssa. Tällä hetkellä työstetään maahantulotarkastusprosessia sekä ulkoisesta että sisäisestä näkökulmasta. Prosessin parantamisella on tarkoitus helpottaa tarkastukseen ohjautumista sekä maahantulijan pääsyä kiinni arkeen.

Kiintiöpakolaiset ja oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat ohjautuvat terveyspalveluihin Keusoten alueen kuntien maahanmuuttopalvelujen kautta.

Keusoten terveyspalveluissa kiintiöpakolaisille ja oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille tarjotaan lakisääteiset palvelut. Alaikäisillä turvapaikkaprosessin kautta tulleilla on oikeus terveydenhuoltopalveluihin samoin perustein kuin kuntalaisilla. Turvapaikanhakijat, joilla ei ole oleskelulupaa, ovat oikeutettuja kiireelliseen ja välttämättömään hoitoon, johon kuuluvat esimerkiksi kiireellinen lääketieteellinen ja hammaslääketieteellinen hoito, mielenterveys- ja päihdehoito ja psykososiaalinen tuki sekä synnytyksen hoito. Välttämättömällä hoidolla tarkoitetaan niitä tutkimuksia, taudinmääritystä sekä hoitoa, jonka terveydenhuollon ammattihenkilö katsoo yksilön kohdalla välttämättömäksi. Välttämättömiin terveyspalveluihin kuuluvat muun muassa äitiysneuvola- ja ehkäisypalvelut sekä välttämätön pitkäaikaisten sairauksien hoito, jota ilman sairaus todennäköisesti pahenisi. Päätös hoidon välttämättömyydestä perustuu lääketieteelliseen tai hammaslääketieteelliseen arvioon.

Kiintiöpakolaiselle ja oleskeluluvan saaneelle turvapaikanhakijalle tehdään maahan tulonsa jälkeen alkutarkastus. Tarkastuksen lisäksi heille jaetaan tietoa terveyspalveluista sekä terveydenhoidosta, jonka jälkeen heidät ohjataan tarvittaessa jatkohoitoon.

Keski-SOTE Uudenmaan

Alkutarkastuksen tavoitteena on:

- saada yleiskuva turvapaikkaa hakeneen henkilön terveydentilasta,
- selvittää hoitoa vaativat sairaudet ja terveydenhuoltopalveluiden tarve,
- tunnistaa haavoittuvasta asemasta johtuvia erityistarpeita,
- ohjata tarvittaviin lakisääteisiin palveluihin,
- tarjota ennaltaehkäisevää terveysneuvontaa,
- antaa tietoa terveydenhuoltopalveluista turvapaikanhakuprosessin aikana,
- edistää luottamukseen perustuvaa hoitosuhdetta turvapaikkaa hakevan henkilön ja vastaanottokeskuksen hoitajan välillä.

Keusoten paperittomille maahantulijoille tarjotaan tällä hetkellä akuuttihoito. Paperittomien maahanmuuttajien lopullinen terveyspalvelujen linjaus valmistuu Keusotessa 2021 loppuun mennessä.

Muun maahanmuuton kautta saapuvat, kuten avioliiton, työn ja opiskelun vuoksi muuttaneet maahanmuuttajat, voivat hakeutua terveystarkastukseen asuinalueensa terveysasemille.

Perheiden palvelu

Perhekeskuspalveluissa tarjotaan lapsiperheille ja lasta odottaville vanhemmille sosiaali- ja terveyspalveluita. Palveluja on tarjolla raskauden seurannasta lapsen kehityksen seurantaan sekä neuvolassa että koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, joissa samalla tuetaan vanhemmuutta. Vanhemmuuteen ja perhe-elämän haasteisiin saa apua perhetyöstä ja lapsiperheiden kotipalvelusta sisältäen konkreettista ja pääosin kotona tapahtuvaa ohjausta, tukea, neuvontaa ja käytännön apua. Lisäksi perheneuvolassa voi pohtia vanhemmuuteen ja lasten kasvatukseen liittyviä tunteita ja ristiriitoja sekä työskennellä perheen vuorovaikutukseen liittyvien kysymyksien kanssa. Lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin, käyttäytymisen sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen kysymyksiin ja pulmiin voi hakea apua alle 13 -vuotiaiden kohdalla perheneuvolasta ja 13-18-vuotiaiden osalta nuorisoasemalta. Vanhempien eroon, huoltajuuteen, elatukseen ja tapaamisiin liittyvissä kysymyksissä palvelee perheoikeudellinen yksikkö.

Osa palveluista perustuu sosiaalihuoltolain mukaiseen palvelutarpeen arvioon ja päätökseen palvelusta. Osaan palveluista voi hakeutua ilman palvelutarpeen arviota. Neuvola- ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut kuuluvat kaikille.

Monikulttuuristen perheiden tarpeet huomioidaan kansallisten linjausten mukaisesti. Palveluissa käytetään tulkkia vieraskielisten asiakkaiden kanssa ja pyritään huomioimaan monikulttuuristen perheiden käsityksiä, toimintatapoja ja ajatuksia perhe-elämästä, lapsista ja vanhemmuudesta. Palveluista annettaessa pyritään ymmärtämään myös erilaiset tavat kertoa perhe-elämän asioista ja traumatisoitumisen vaikutuksia lasten kasvatukseen ja perhe-elämään.

5.6 Kumppanuutta Tukea ja tekoja -verkostossa

Järjestöt, seurakunnat ja monimuotoinen kansalaistoiminta vahvistaa kotoutumista ja oppimista samalla, kun ne tuovat valtaväestöä ja maahan muuttaneita yhteen. Tukea ja tekoja -verkosto on vuodesta 2016 alkaen toiminut Järvenpäässä maahanmuuttajatyötä tekevien tai asiasta kiinnostuneiden verkostona. Verkosto tarjoaa kotoutujille osallisuutta ja kuulumista yhteisöön. Toiminnasta voi saada ystäviä, verkostoja ja yhteisön ympärilleen. Toiminnan kautta saa tietoja ja taitoja, jotka helpottavat uudessa ympäristössä toimimista. Kotoutujat voivat lähteä järjestöihin myös itse toimijoiksi ja vapaaehtoisiksi.

Kaikki tämä tukee ja antaa voimaa kotoutumisprosessissa. Johtolankana toimii Työ- ja elinkeinoministeriön kotoutumisen Kumppanuusohjelma. Kumppanuusohjelman toiminta perustuu avoimeen vuoropuheluun, jossa haastetaan ajattelumalleja, tuotetaan ajankohtaista tietoa, jaetaan onnistuneita käytäntöjä ja kehitetään toimintaa eteenpäin, rakennamme rajoja rikkovaa, monialaista yhteistyötä. Luomme yhteisiä foorumeita, joissa on mahdollista käydä avointa keskustelua ja välitetään tuoreinta tietoa. Yhteistyössä järjestetään tapahtumia ja osallistutaan kaupungin alueen tapahtumiin. Ohjelmakaudella 2022–2024 verkoston toimintaan haetaan lisää maahanmuuttajia ja heidän edustamiaan yhdistyksiä.

6 Ohjelmakauden 2022–2024 tavoitteet ja seuranta

Ohjelmakaudella 2022–2024 vahvistetaan poikkileikkaavasti kaikissa palveluissa ja verkostoyhteistyössä:

a) maahanmuuttajakuntalaisen osallisuutta ja integroitumista kaupunkiyhteisöön

b) kotoutumisen alkuvaiheen palveluja ja tukitoimia erityisesti työllistymisen, työperäisen muuton ja työelämän ulkopuolelle jäävien osalta.

Luvussa 6.1. kuvataan toteuttamiseen liittyviä toimenpiteitä palvelu- tai toimijakohtaisesti. Kotoutumispalvelut laatii vuosittain selvityksen Kotoutumisohjelman toimenpiteiden toteutumisesta.

Seuraamme tilastoja ja rekisteripohjaista tietoa sekä paikallistason verkostosta saatavaa laadullista tietoa kansalaisten ja vieraskielisten määrän kehittymisestä, vieraskielisille kohdennettujen palvelujen asiakasmääristä, työllisyys- ja koulutusasteesta sekä osallisuuden ja hyvinvoinnin asteesta saatavilla olevaa rekisteripohjaista tietoa ja paikallistason verkostosta saatavaa laadullista tietoa.

Kotoutumisen indikaattorit -tietokannan avulla voidaan seurata kotoutumisen tilaa Suomessa. Tietokanta on toteutettu PX-Web-tekniikalla ja se on Tilastokeskuksen ylläpitämä. Kotoutuminen.fi verkkosivustolle on koottu laajasti maahanmuuttoon kotoutumiseen liittyvää tietoa.

Maahanmuuttaja-kuntalaisen osallisuus ja integroituminen kaupunki-yhteisöön vahvistuu.

6.1 Tarkennukset palveluittain

Maahanmuuttajataustaisten kuntalaisten tarpeet tunnistetaan palvelujen suunnittelussa. Suunniteltujen toimien toteutuminen kuvataan osana palvelun raportointia.

KOTOUTUMISPALVELUT	Koordinoi kotoutumisen alkuvaiheen palveluja, vastaanottaa pakolaiset, vastaa kotoutumissuunnitelmien laadinnasta työvoiman ulkopuolella oleville ja toimii asiantuntijana erilaisissa kotoutumisen kysymyksissä. Maahanmuuttajatoimistossa Versossa annetaan tietoa, ohjausta ja neuvontaa kaikilla taustoilla Järvenpäähän muuttaville vieraskielisille kuntalaisille. Koordinoivana viranomaisena toimii maahanmuuttajatyön erityisasiantuntija.
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Verson asiakaspalvelupisteen toiminta on vakiintunut. Asiakkaiden käyntien/yhteydenottojen määrä kasvaa 1450 kpl/2018 ja 2869 kpl/2020. Korona vaikeutti asiakaspalvelun toimintaa. Lähipalvelua on kuitenkin pyritty pitämään Koronan aikana. Asiakkaiden on haasteellista hoitaa asioita, kun muut palvelut sulkeutuivat/rajoittivat lähipalvelua. Verso on osallistunut Korona-tiedottamiseen, maskien jakoon, jäljittämiseen. Tulkkauksen käytössä lisätty mobiili/etätulkkausta. Asiakaskyselyistä ja palautteista ilmenee, että Verson palveluja ei vielä tunnisteta kattavasti asiakasryhmissä ja verkostoissa.

Tavoite 2022–2024	Toimenpide 2022	Toimenpide 2023	Toimenpide 2024
Vieraskieliset kuntalaiset ja verkosto saavat ohjausta ja neuvontaa. Palvelu tunnistetaan. Etäpalvelu ja verkkotiedottaminen: Tieto, neuvonta, ohjaus (TNO) palvelu toimii Keusoten kuntien yhteispalveluna.	Uudet tilat Mannilantie 43:ssa mahdollistaa lähipalvelun lisäämisen. Keski-Uudenmaan TNO-hanke (TEM:n hankerahoitus). Tiedotus ja sähköisen asioinnin vahvistaminen. Selkeä kielisen viestinnän kehittäminen. Paikallisen ja alueellisen toimintojen yhteensovittaminen.	Verso ja alueellinen TNO-palvelu siirtyy Perhelän tiloihin. Yhteiskehittäminen yleisten Aspapalveluiden kanssa. TNO- Jatkohanke	Alueellisen toiminnan vakiinnuttaminen
Verson ja kaupungin palvelujen välinen yhteistyö lisääntyy.	Yhteistyössä järjestettävät asiakasinfot. Kotoutumispalvelujen ja peruspalvelujen keskinäisen asiakasohjauksen jatkuva kehittäminen.	Yhteistyössä järjestettävät asiakasinfot.	Yhteistyössä järjestettävät asiakasinfot
Vieraskielisten tiedottaminen tehostuu. Yhteistyö TNO-hankkeen ja eri palvelujen kanssa.	Käännöspankin käyttöönotto, kaupungin henkilöstön perehdyttäminen. Työelämän ulkopuolella oleville ja työperäisen muuton myötä tulleille tiedottamisen tehostaminen.	tarkentuu	tarkentuu
Asiakaspalvelu toimii tarvetta vastaavasti. Viranomaisyhteistyön ylläpitäminen ja kehittäminen.	Palvelujen polutus, sujuvoittaminen ja asiakasohjauksen tehostaminen viranomaispalvelujen kesken.	tarkentuu	tarkentuu
Tunnistetaan asiakkaiden kieleen ja kulttuuriin sekä digitaitoihin liittyvän tietojen ja taitojen koulutustarpeita. Tiedon välittäminen yhteistyöverkostolle.	Toiminnan suunnitteluun osallistuminen Opiston ja oppilaitosten sekä vapaaehtoistyön kanssa.	tarkentuu	tarkentuu
Kotona lapsiaan hoitavien vanhempien kotoutumisen ja työllistymisen tukeminen.	Toimenpiteiden suunnittelu oppilaitosten, Opiston sekä Hyvinvointialueen Perhekeskustyön kanssa.		

VARHAISKASVATUS	Lapsen varhaiskasvatus ja esiopetus suunnitellaan yhteistyössä vanhempien kanssa. Varhaiskasvatuksen aloittamisen työkäytännöissä tunnistetaan vieraskielisten perheiden erityistarpeet.
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Toimintakaudella 2020–2021 oli 1820 lasta kunnallisen ja 480 lasta yksityisen varhaiskasvatuksen piirissä. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa monikielisten lasten määrä oli noin 240, joista 120 lapsen äidinkieli on joku muu kuin suomi tai ruotsi. Perheitä ohjataan hakemaan varhaiskasvatuspaikkaa lapsen suomen kielen taidon oppimisen tueksi ja suomalaiseen kulttuuriin tutustumisen edistämiseksi. Varhaiskasvatusikäisten monikielisten ja -kulttuuristen lasten määrä kasvaa koko ajan. Varhaiskasvatus voi osaltaan auttaa merkittävästi lasten kotoutumista tarjoamalla turvallisen, kieltä sekä kulttuuria tukevan kasvu- ja oppimisympäristön lapsille. Varhaiskasvatuksen resurssia kieli- ja kulttuuritietoisen varhaiskasvatuksen osalta vähennettiin kesäkuussa 2021 sitovien säästötavoitteiden mukaisesti. Jatkossa varhaiskasvatuksessa työskentelee yksi konsultoiva kieli- ja kulttuuriopettaja. Varhaiskasvatuksen henkilöstön kieli- ja kulttuuritietoista osaamista vahvistetaan suunnitelmallisesti ja pitkäkestoisesti hankkeiden ja koulutusten kautta. Pyrkimyksenä on saavuttaa riittävä osaamisen taso kieli- ja kulttuuritietoisen varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi Järvenpään kaupungin sekä valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Päiväkoteihin valitaan myös kieli- ja kulttuuriyhteyshenkilöt, joiden tehtävänä on omissa yksiköissään varmistaa tiedonkulkua ja osallistua keskusteluun kielen oppimista tukevien materiaalivinkkien sekä hyvien käytäntöjen jakamisesta. Yhteyshenkilöt osallistuvat koulutuksiin kieli- ja kulttuuritietoisuudesta ja pohtivat asioita omissa vertaistapaamisissa.

Tavoite 2022–2024	**Toimenpiteet 2022–2024**	**Kohti käytäntöä**
Lasten eri kielet, kulttuurit ja katsomukset nivotaan osaksi jokapäiväistä varhaiskasvatusta Taataan lapselle mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin kielitausta ja -taito huomioon ottaen.	Monipuoliset osallistamisen menetelmät, visuaalinen tuki, konkreettiset eleet ja ilmeet, kasvattajan sensitiivisyys kuulla lasta.	
Taataan vanhemmille mahdollisuus tulla kuulluksi, osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatusasioissa. Tunnistetaan yhteistyön kriittiset siirtymäkohdat ja kehitetään palveluprosessia.	Tulkkien käyttö, asioiden riittävä selventäminen ja tarvittaessa kertaaminen sekä vanhemman aktiivinen kutsuminen vuorovaikutukseen. Selkeä kielellinen ja kuvallinen viestintä. Käännöspalveluiden käyttäminen viestinnän tukena. Vahvistetaan kaikkien lasten ja vanhempien kokemusta kuulumisesta vertaisryhmään ja yhteisöön. Esim. toiminnalliset perheillat ja tapahtumat, lastenkonsertit eri kielillä.	Opastus varhaiskasvatuspaikan ja varhaiskasvatuksen aloittamiseen, esiopetukseen ilmoittautumiseen • sähköinen hakeminen omatoimisesti, avusteinen hakeminen (palveluohjaaja ja Verso) • digitaitojen opastus (sovitaan kouluttaja + liittyminen muihin digikoulutuksiin) • nettisivuilla ajankohtaiset tiedot ja ohjeet, jotta asiakasohjaus muista palveluista mahdollistuu • yhteistyö Verson kanssa ilmoittautumisaikana esim. jalkautuva ”klinikka”- työskentely . Varhaiskasvatuksen aloittamisen ” kurssi” kotoutumisen tukena • toteutetaan toistuvasti elokuussa, Saunakallion ja Pajalanpihan päiväkodissa ___.___. • Daisy Family mobiilisovelluksen käyttöön perehdyttäminen; sisältö, asiakkaiden digitaidot, välineet • sähköisen ajanvarauksen, tunti-ilmoituksen tekeminen. Käännettyjä materiaaleja materiaalipankissa • Vasun avaaminen -selittäminen • toteutus Yhteistyössä Vaka, Verso, (Joutsikki). Vanhempainillat/perheilta kohdennetusti • selkokielinen kutsu. Käännetty pohja, jota voi käyttää eri päiväkodeissa + selitys, mikä on vanhempainilta • Vasun avaaminen – selittäminen • kulttuuriin tutustuttaminen – vanhempana uudessa kulttuurissa. Loma-aikojen hoidon tarpeen kyselyt, palautteet vanhemmilta • sähköinen asiointi • selkokielinen kysely rinnalla. • käännöspankissa käännetty ohje. Selkokielinen; opastettu avustus kyselyyn vastaamisessa pk:ssa tai Versossa.
Moninaisuutta kunnioittavan ilmapiirin rakentaminen kaikkiin varhaiskasvatusryhmiin.	Täydennyskoulutusta varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen vahvistamiseksi. Varhaiskasvatukseen kieliharjoitteluun monikielisiä alan opiskelijoita. Toimenpiteiden tarkistaminen väestörakenteen muutoksen mukaisesti.	

PERUSOPETUS	Vieraskielinen oppilas aloittaa koulunkäynnin perusopetukseen valmistavalla luokalla tai yleisopetuksessa. Inklusiiviseen valmistavaan opetukseen ohjataan 1. luokan oppilaat. Integroituminen omaan lähikouluun alkaa mahdollisimman pian. Suomen kielen oppimisen tueksi järjestetään suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetusta. Oman äidinkielen opetusta järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Päätökset opetettavista oman äidinkielen ja katsomusaineiden ryhmistä tehdään lukuvuosittain. Monikulttuurisuusopettajan asiantuntijuus on käytettävissä perheiden ja opettajien tukena koulun aloituksessa ja nivelvaiheissa.
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Vieraskielisten oppilaiden määrä kasvaa vuosittain. S2-oppilaiden määrä on vuosina 2018-2021 kasvanut 156 oppilaasta 314 oppilaaseen. Inklusiivinen valmistavan opetus koskee 1. luokan oppilaita, jotka opiskelevat lähikoulussa. Oman äidinkielen opetettavat kielet ovat olleet arabia, thai, venäjä, vietnam ja viro. Uusina kielinä vuonna 2021 aloitettiin saksa ja ranska. Opetuksen järjestämisessä tehdään yhteistyötä Tuusulan kanssa. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetusresurssia on lisätty Kartanon, Koivusaaren ja Saunakallion kouluihin.

Tavoite 2022–2024	**Toimenpiteet 2022–2024**
Opetuksen järjestäminen tarvetta vastaavasti. Kehitetään valmistavan opetuksen oppilaiden integroitumista yleisopetukseen.	Valmistava opetus: Kaksi valmistavan opettajaa ja joustavat ryhmittelyt valmistavassa opetuksessa Kartanon koulussa. Tuetaan integroitumista yleisopetukseen. Tarvittaessa perustetaan kolmas ryhmä Saunakallion kouluun. Inklusiivinen valmistava opetus: 1. luokan oppilaat opiskelevat lähikoulussaan. Maksuton iltapäivätoiminta valmistavan 1. –2. luokan oppilaille. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetusta kohdennetaan tarpeen mukaan. Oman äidinkielen opetusryhmiä lisätään mahdollisuuksien mukaan. Lukutaidon kehittämisen hanke 2021–2022. Tassu-hanke: tukiresurssia suunnataan kouluihin, joissa on paljon monikielisiä oppilaita.
Vanhemmat tutustuvat suomalaiseen koulujärjestelmään. Opastetaan huoltajia Wilman käyttöön.	Kouluun ilmoittautumisen tuki: vieraskielisten tiedottaminen ja opastus. Koulun aloittaminen uudessa kulttuurissa –perehdytys koulun aloittaville huoltajille ja oppilaille. Vieraskielisten asioinnin tuki: kouluun ja iltapäivätoimintaan ilmoittautuminen, koulukyydit, opiskelijahuolto, Wilman käyttö. Kehitetään yhteistyötä Verson ja Perusopetuksen kanssa infojen järjestämisessä ja asiakasohjauksessa, vieraskielisten tiedottamisessa.
Lisätään selkokielistä viestintää.	Vieraskielisten huoltajien palautteen keräämistä kehitetään, esimerkiksi huoltajakyselyt ja koulujen keräämät palautteet kohdennetusti. Vahvistetaan monikielistä tiedottamista ja viestinnän yhteistyötä kotoutumispalvelujen ja KEUSOTE:n kanssa.

OSAAMIS- JA TYÖLLISYYSPALVELUT	**Vaikuttamo (uravalmennus ja Ohjaamo), Työpajat**
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Asiakasmäärä otp:ssa lisääntynyt yleisellä tasolla olevan tiedon mukaan. Selvitys vieraskielisen työvoiman tilanteesta ja palvelutarpeista työllistymisen edistämiseksi tehty.
Tavoite 2022–2024	**Toimenpiteet 2022–2024**
Selvitys ja toimenpiteet osaavan vieraskielisen työvoiman työllisyyden edistämiseksi.	Tuotetaan palveluja vieraskielisen työvoiman osaamisen kehittämiseksi ja työllisyyden edistämiseksi. Edistetään kansainvälisten opiskelijaharjoittelijoiden kaupungin yksiköihin ja yrityksiin yhteistyössä Keudan kanssa. Edistetään sekä kaupungin sisäisten että kaupungin ulkopuolisten toimijoiden välistä yhteistyötä kansainväliseen rekrytointiin liittyen. Arvioidaan hankerahoituksen tarve ja tarjolla olevien hankerahoitusten soveltuvuus suhteessa kehittämistarpeisiin yhteistyössä kotoutumispalvelujen ja Opiston kanssa. Vieraskielisen työvoiman työllistymiseen liittyvät toimenpiteet kuvataan tarkemmin työllisyysohjelmassa 2022–2024. TE-palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kuntaan 2024. Valmistaudutaan maahanmuuttajien palvelujen tuottamiseen.
Ammattiin valmistuneiden maahanmuuttajien työllistymisen nopeuttaminen. Vailla ammattitaitoa olevien tukeminen kouluttautumiseen	Työllistämisen kuntalisän kriteerit uudistetaan ja määräraha kohdistetaan vieraskielisen työvoiman työllisyyden edistämiseen.
Yhteistyön vahvistaminen. Kotoutumispalvelujen ja Opiston välillä.	Asiakasohjauksen ja verkostotyön prosessien kehittäminen Työllistymistä edistävien toimenpiteiden suunnittelu.

NUORISOTYÖ – syrjinnästä vapaa alue	
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Käynnistettiin yhteistyössä vapaaehtoistoimijoiden kanssa NightCafe toiminta yli 18-vuotiaille. Henkilöstön monikulttuurisuusosaamista on vahvistettu mm. rekrytointien kautta.
Tavoite 2022–2024	**Toimenpiteet 2022–2024**
Monipuolisen harrastetoiminnan lisääminen. Kulttuurien välisen vuoropuhelun vahvistaminen - suvaitsevaisuuskasvaatus.	Lisätään maksutonta harrastustoimintaa koulupäivän välittömään yhteyteen. Tämä mahdollistaa myös vieraskielisten nuorten osallisuuden. NightCafe-toiminnan jatkaminen. Kansainvälisen nuorisotyön kehittäminen esim. ryhmävaihdot.

LAPSIPERHEIDEN PALVELUT	
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Vieraskielisiä perheitä ohjautuu perhetalo Joutsikin palveluihin neuvolan, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kautta. Vieraskielisiä kuntalaisia on ohjautunut toimintakeskuksen erilaisiin työpajoihin ja oppimisharjoitteluihin pääasiassa oppilaitosten ja Verson kautta.
Tavoite 2022–2024	**Toimenpiteet 2022–2024**
Perhetalo Joutsikki, lapsiperheiden hyvinvoinninohjaus. Asiakasohjauksen vahvistaminen ja yhteistyön kehittäminen.	Vauvaperheiden, kotona lapsiaan hoitavien vanhempien ohjaaminen palvelujen piiriin. Perhe[1]talo on turvallinen paikka harjoitella suomen kieltä. Lapsiperheiden hyvinvoinninohjaajat antavat neuvontaa, ohjausta ja Tukea kasvatukseen ja sekä vanhemmuuteen liittyvissä asioissa uudessa kulttuurissa.

YHTEISÖPALVELUT	
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Toteutettiin Maistelen muuta, opetan omaa -hanke yhteistyössä hyte-palveluiden eläkeläisneuvoston ja Verson kanssa. Ikä-viikkojen tapahtumiin liitetty teemaan liittyviä tapahtumia esim. Kamomilla teetä ja hunajaleivoksia – yhteysilta ikääntyneiden ja maahanmuuttajien kanssa, väestöryhmien vuoropuhelua erilaisissa harrastus- ja tapahtumaryhmissä.
Tavoite 2022-2024	**Toimenpiteet 2022–2024**
Osallisuuden vahvistaminen.	Toimintakeskuksen ympäristö mahdollistaa erilaisia opiskeluihin liittyviä harjoitteluja, osallistumisen avoimiin ryhmätoimintoihin, ikääntyneitä vieraskielisiä kutsutaan vertaisasiantuntijoina suunnittelemaan toimintaa. Verkostotyöskentelyssä tuodaan esiin kaksisuuntaista kotoutumista.

JÄRVENPÄÄN OPISTO	
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Maahanmuuttajataustaisten koulutustarjonta monipuolistunut ja laajentunut. Tarjontaa on koordinoitu enemmän ja tiiviimmin verkostossa.
Tavoite 2022–2024	**Toimenpiteet 2022–2024**
Vieraskielisille tarjotaan kieleen ja kulttuuriin, digitaitoihin sekä työllistymiseen liittyvän tietojen ja taitojen opintotarjonta tarvetta vastaavasti. Muu kurssitarjonta tukee kotoutumista - vieraskieliset ohjautuvat erilaisille kursseille.	Koulutusten järjestäminen verkostomaisesti: digikoulutukset, s2- kielikoulutukset, erilaiset kotoutumista tukevat koulutukset. S2-opinnot: alkeis- ja jatkokurssit. Selkokieliset työelämän korttikoulutukset. Osaamisperusteinen opintokokonaisuus: kulttuuriorientaatio- digitaidot, yrittäjyysosaaminen, työelämän pelisäännöt, työhyvinvointi, liikunta. Työllistä mut – hankkeen 2020–2021 (heikolla pohjakoulutuksella olevien työllistämisen edistäminen) tulosten pohjalta jatkokehittäminen. Näe mut -hanke, 2021–2022 heikommassa asemassa olevien työllistymisen edistämiseen ml. maahanmuuttajat, koostuu osaamista tuottavista koulutuksista. Uusien opetusmenetelmien etsiminen. Jatkohakemus. Kehitetään toimintamallia esim. hankerahoituksella. Tarvitaan hakevaa toimintaa, jolla löydetään kohderyhmään kuuluvia henkilöitä.
Koulutusten päällekkäisyyksien ehkäiseminen.	Opisto toimii koordinoivana tahona ja kokousten kokoonkutsujana heikommassa asemassa olevien koulutusten järjestämiseksi. Toimintaa kehitetään verkostoissa hankkeiden avulla. Tavoitteena toiminnan vakinaistaminen.
Maahanmuuttajataustaisten luottamushenkilöiden ja valtuutettujen kunnalliseen päätöksentekoon liittyvän suomen kielikoulutuksen tukeminen	Valtuustoaloite (Hyvo 15.4.2021 § 23, KH 29.3.2021 § 86, KV 22.3.2021 § 24). Tuen tarve tarkastellaan henkilöittäin ja opastetaan tarvittavan tiedon hankinnassa. Demokratia 2020-hankkeessa tuotettu Toimi politiikan näyttämöllä -opas auttaa perehtymään kuntapolitiikkaan ja avaa tarvittavaa terminologiaa. Opas on selkokielinen ja sitä voidaan kääntättää tarvittaville kielille.

MUSIIKKIOPISTO	
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Kokeiltiin maahanmuuttajaperheille suunnattua musiikkileikkikoulutoimintaa suomen kielen oppimisen tukena. Haasteena olivat osallistujien tavoittaminen ja viestintä.
Tavoite 2022–2024	**Toimenpiteet 2022–2024**
Osallisuuden vahvistaminen.	Kehitetään toimintamallia (hankerahoituksella) maahanmuuttajaperheiden osallistamiseksi musiikkiharrastamiseen. Ilmaiskonsertteihin osallistaminen. Vieraskielisille kohdennetun viestinnän kehittäminen. Selvitetään mahdollista yhteishanketta kulttuuritapahtumasta maahanmuuttajien kanssa.

KULTTUURI- JA TAPAHTUMAPALVELUT	
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Vieraskielisiä kuntalaisia asioi palveluissa jossain määrin. Asiakasohjauksen kautta tavoitetaan vasta kaupunkiin muuttaneita. Karkea arvio on, että vieraskieliset eivät ole tietoisia palvelujen tarjonnasta ja käytettävyydestä. Ohjelmakaudella toteutettiin vieraskielisille suunnattua ohjausta ja työpajoja kirjaston ja museon palvelujen käyttämisestä.
Tavoite 2022-2024	**Toimenpiteet 2022–2024**
Kaksisuuntaisen kotoutumisen ja kulttuurien välisen vuoropuhelun tukeminen. Osallisuuden lisääminen.	Kulttuuri kotouttaa – hankkeen/tapahtuman valmistelu ja mahdollinen hankerahoituksen hakeminen verkostoyhteistyönä. Kaikukortin avulla mahdollistetaan osallistuminen kulttuuritapahtumiin.

KIRJASTO	
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Vieraskielisiä kuntalaisia asioi palveluissa jossain määrin. Asiakasohjauksen kautta tavoitetaan vasta kaupunkiin muuttaneita. Karkea arvio on, että vieraskieliset eivät ole tietoisia palvelujen tarjonnasta ja käytettävyydestä. Ohjelmakaudella toteutettiin vieraskielisille suunnattua ohjausta ja työpajoja kirjaston ja museon palvelujen käyttämisestä.
Tavoite 2022–2024	**Toimenpiteet 2022–2024**
Kirjasto on tasa-arvoinen ja turvallinen tila kaikille kuntalaisille. Vieraskielisten kotivanhempien tukeminen kirjaston käyttäjiksi.	Vieraskielisten kirjastokierrokset. Selkoaineiston ja oman kielisen kirjallisuuden löytämisen tukeminen ja tietoteknisten välineiden käyttö.

MUSEO	
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Ohjelmakaudella toteutettiin vieraskielisille suunnattua ohjausta ja työpajoja museon palvelujen käyttämisestä. Lisättiin tiedottamiseta ja opastusta eri kielillä.
Tavoite 2022–2024	**Toimenpiteet 2022–2024**
Vieraskielisille tiedottaminen –ohjautuminen museon käyttäjiksi.	Museokohteissa (taidemuseo, Ahola, Suviranta) opastuksia tarjotaan selkosuomen lisäksi myös muilla kielillä: englanti, ruotsi, saksa ja espanja. Lisäksi Aholassa on tarjolla venäjänkielinen AudioGuide- opastus näyttelyyn, pääsylipun hinnalla. Näyttelytekstien käännättäminen, englanti, mahdollisesti myös muu kieli.
Kotoudu kotiseudulle-museopedagoginen ohjelman toteuttaminen 1 krt/ vuosi/1 ryhmä (5-20 hlöä).	**Järvenpään kaupungin museopalveluiden kotoudu kotiseudulle - museopedagoginen ohjelma** Maahanmuuttajan kotiseutukotoutumisen ja suomen kielen oppimisen tueksi kehitetty museopedagoginen toimintamalli. Tuusulanjärven ympäristössä on ainutkertaista kulttuuriperintöä, jota museo voi välittää ja jakaa täten vahvistaen järvenpääläisen maahanmuuttajan kotiseutukotoutumista. Museovierailu voi olla monelle maahanmuuttajalle täysin uusi kokemus, mutta se voi tarjota välineen samaistua uuteen kulttuuriin. Kotoudu kotiseudulle-ohjelma koostuu viidestä toiminnallisesta ja taidelähtöisestä osiosta: • Grafiikkaa taidemuseolla - grafiikkamestarin jalanjäljissä suomalaisessa maisemassa. • Draamailmaisua Aholassa - taidekasvatuksen pioneerin jalanjäljissä taiteidenvälisyydessä. • Suviranta - Autenttinen ateljee ja pilvimaalarin unelma • Taidekävely – Julkisen taiteen ja veistosten jalanjäljissä uudessa kotikaupungissa. • Kipsiveistokset - oma kädenjälkeni-taidepaja. • Ohjelman päätteeksi järjestetään näyttely osallistujien teoksista. Kotiseudulle-ohjelman voi varata kokonaisuudessaan tai vain yhden osion. Museopalveluiden kohteissa järjestetään myös yksittäisiä taidepajoja kotoutujille.

VIESTINTÄ JA MARKKINOITI	
Ohjelmakausi 2018–2021 kuvaus	Sitran rahoittama Demokratia 2020- kokeilu. Toimi politiikan näyttämöllä -hanke, jossa maahanmuuttajat kokeilivat päätöksentekoa valtuustossa. He päättivät asioista kahdessa valtuustosimulaatiossa, kävivät iltakoulua ja antoivat palautetta. Osana hanketta syntyi Anna äänesi kuulua kuntapolitiikassa – vaikuttajan selkeä kielinen opas.
Tavoite 2022–2024	**Toimenpiteet 2022–2024**
Osallisuuden vahvistaminen	Osallisuuspalvelu voi fasilitoida monitoimijaista dialogia kotoutumisen kysymyksissä yhteistyössä maahanmuuttotoimisto Verson ja verkoston kanssa. Menetelmänä käytetään Erätauko-dialogia. Osallisuuspalvelu tuottaa yhdessä Verson kanssa maahan muuttaneiden infokirjeen ja mahdollisen infoillan. Osallisuuspalvelu toimii Verson ja verkoston tukena kansainvälisen tapahtuman ja monikulttuurisen valtuustoinfon tuottamisessa.
Vieraskielisille suunnatun viestinnän kehittäminen	Viestintä ja Verso linjaavat englanninkielisten verkkosivujen sisällöt ja englanninkielistä viestintää lisätään verkkosivuille. Tutkitaan info.finland -verkkosivuston käyttöä monikieliseen viestintään. Viestintä on tukipalvelu muiden palveluiden käyttäjille, kun he kehittävät erikielistä viestintää.

6.2 Tukea ja tekoja -verkosto

Tukea ja tekoja -verkoston kumppanuussuunnitelma

Tavoitteet	Toimenpiteet
• Verkosto edistää maahanmuuttajien osallisuutta, hakee keinoja lisätä yhteisöön liittymistä, siihen kuulumista ja siinä vaikuttamista • Verkoston toimet lisäävät asukkaiden hyvinvointia ja turvallisuuden tunnetta sekä ennaltaehkäisevät väestöryhmien välisiä jännitteitä. • Verkoston toimet vahvistavat maahanmuuttajien kieleen, kulttuurini, työllistymiseen ja digitaitoihin liittyvien tietojen ja taitojen hankinta	• Tukea ja tekoja-verkosto kokoaa yhteen maahanmuuttajien ja kotoutumisasioiden parissa toimijat. Maahanmuuttajataustaisia asukkaita kutsutaan verkostoon ja heitä rohkaistaan osallistumaan järjestötoimintaan. • Katsomme kaupungin – kuntalaisten elämää eri ikkunoista. Tunnemme toistemme toiminnan ja verkostoidumme keskenämme. Luomme ketterästi tarvittavaa toimintaa. • Teemme yhdessä – osallistuminen tapahtuu toimijoiden resurssien mukaan. • Säännölliset yhteistyökokoukset, kotoutumispalvelut toimii kokoonkutsujana • Toiminnasta tiedottaminen: Fb-ryhmä, sähköposti, www.sivut, Kotoutumisentukena.fi -sivusto, “brändäys”. • Verkosto on avoinna uusille yhteistyökumppaneille.

Kumppanuuslupaukset

Ehjä

EHJÄ: järjestämme nuorille toimintaryhmiä, retkiä, leirejä, infotapahtumia.

HYVÄ KASVAA JÄRVENPÄÄSSÄ

Hyvä kasvaa Järvenpäässä: autamme, kun tarvitaan käsipareja (tapahtumat, hankkeet). Etsimme kavereita, opiskelun tukihenkilöitä, kodintarvikelahjoituksia omasta verkostosta. Seppälän-talo käytettävissä verkoston toiminnassa.

MLL
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON
Uudenmaan piiri

MLL: järjestämme Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toimintaa.

Järvenpää
Maahanmuuttaja-toimisto Verso

Verso: kokoonkutsumme verkoston, tiedotamme, toimimme aktiivisesti verkostossa ja sen luomissa tapahtumissa. Kaupungin eri palvelujen edustajia on mukana verkoston toiminnassa.

ViaDia
KESKI-UUSIMAA

ViaDia: Järjestämme työharjoittelu- ja -kokeilupaikkoja, räätälöityjä työllistymispolkuja.

Setlementti Louhela
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA

Setlementti Louhela: Järjestämme suomen kielen kerhoja ja tapahtumia, monipuolista vapaaehtoistoimintaa ja ystävätoimintaa. Louhela on monikulttuurinen yhteisö.

JÄRVENPÄÄN SEURAKUNTA

Järvenpään Seurakunta: Järjestämme kerhotoimintaa, työharjoittelupaikkoja, avustamme pakolaisten vastaanottotyössä.

Somali-yhdistys: Järjestämme naisten osallisuutta tukevaa toimintaa. Somalialaisten lasten ja nuorten identiteetin kehittymisen tukeminen – mentorointi.

7 Lähteet ja lisätietolinkit

Järvenpään kaupungin strategia
https://www.jarvenpaa.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/jarvenpaa-tietoa/kaupungin-strategia

Toimi politiikan näyttämöllä -hanke
https://www.jarvenpaa.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/osallistu-ja-vaikuta/osallistuasukkaana/toimi-politiikan-nayttamolla

ELY-keskuksen työllisyyskatsaukset:
Työllisyyskatsaukset - ely - ELY-keskus

Järvenpään väestönkasvu, maahanmuuttoa ja kotoutumista -luento ja paneeli
Youtube 5.10. Järvenpään väestönkasvu, maahanmuuttajat ja väestön ikääntyminen - YouTube

Laki kotoutumisen edistämisestä:
Laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ®

Selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista:
Valtioneuvoston selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista - Työ- ja elinkeinoministeriön verkkopalvelu (tem.fi)

Työ- ja elinkeinoministeriö: Kotoutumisen sanasto: Kotoutumisen sanasto yhdenmukaistaa kotoutumiseen liittyvien käsitteiden käyttöä (valtioneuvosto.fi), Kotoutumisen sanasto: 1. laitos - Valto (valtioneuvosto.fi)

Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta:
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163149/VN_2021_48.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Valtionneuvosto, Turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset,
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161278

Järvenpää

Rohkeutta ja onnistumisia